

Counting the OMER, or Eating the OMER

How the Manna explains Mt. Sinai /shiur by Menachem Leibtag www.tanach.org

A. The first mention of "omer" in relation to the 'manna'

1. A test to prepare the nation for Matan Torah / Shmot 16:4

שמות פרק טז ד ויאמר ה' אל-משה, הנני ממטיר לכם לחם מן-השמים; ויצא העם ולקטו דבר-יום ביום, למען אנסנו הילד בתורתו אם-לא. ה והיה ביום הששי....

2. Taking as much as one 'needs', but not on shabbat / 16:16-20

טז זה הדבר, אשר צוה ה', לקטו ממנו, איש לפי אכלו: עמר לגלגלת, מספר נפשתיכם--איש לאשר באהלו, תקחו. יז ויעשו-כו, בני ישראל; וילקטו, המרבה והממעט. יח וימדו בעמר--ולא העדיף המרבה, והממעט לא החסיר: איש לפי-אכלו, לקטו...

3. An 'omer' of the manna - next to the "luchot ha'brit" /16:33-34

לג ויאמר משה אל-אהרן, קח צנצנת אחת, ותן-שמה מלא-העמר, מן; והנח אתו לפני ה', למשמרת לדורתיכם...

4. How much an 'omer' weighs: / 16:36

לו והעמר, עשרית האיפה הוא.

B. The 2nd mention of the "omer" -Counting from Pesach to Shavuot

Vayikra chapter 23:9-22

ויקרא פרק כג ט וידבר ה', אל-משה לאמר. י דבר אל-בני ישראל, ואמרת אליהם, כִּי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה--והביאתם את-עמר ראשית קצירכם, אל-הכהן. יא והניף את-העמר לפני ה', לרצנכם; ממחרת, השבת, יניפנו... טו וספרתם לכם, ממחרת השבת, מיום הביאתכם, את-עמר התנופה..

כא וקראתם בעצם היום הזה, מקרא-קדש יהיה לכם--כל-מלאכת עבדה, לא תעשו: חקת עולם בכל-מושבתים, לדורתיכם.

כב ובקצרכם את-קציר ארצכם, לא-תכלה פאת שדה בקצרה, ולקט קצירה, לא תלקט; לעני ולגר תעזב אתם, אני ה' אלהיכם.

C. Remembering to forget the 'omer' / Devarim 24:19

יט כִּי תקצר קצירה בשדה ושכחת עמר בשדה, לא תשוב לקחתו--לגר ליתום ולא למנה, יהיה: למען יברכה ה' אלהיך, בכל מעשה ידיך.

D. The word "omer" in Megillat Rut- 2:5-15 /what the poor collect

ה וַיֹּאמֶר בַּעַז לְנַעֲרוֹ, הַנֹּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים: לְמִי, הַנֹּעֲרָה הַזֹּאת. ו. וַיַּעַן, הַנַּעַר הַנֹּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים--וַיֹּאמֶר: נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא, הַשֹּׁבָה עִם-נַעֲמִי מִשְׂדֵי מוֹאָב .
ז וַתֹּאמֶר, אֶלְקָטָה-נָּא וְאֶסְפְּתִי בַעֲמָרִים, אַחֲרַי, הַקּוֹצְרִים; וַתְּבוֹא וַתַּעֲמֹד, מֵאֵז הַבֶּקֶר וְעַד-עֵתָה--זֶה שְׁבֵתָה הַבַּיִת, מִעַט....
טו וַתִּקֶּם, לְלֶקֶט; וַיֵּצֵא בַעַז אֶת-נַעֲרָיו לֵאמֹר, גַּם בֵּין הַעֲמָרִים תִּלְקֹט--וְלֹא תִכְלִימוּהָ.

E. How & why to celebrate Shavuot, according to Devarim 16:9-12

ט שְׁבַעַת שְׁבַעַת, תִּסְפֹּר-לָךְ: מִהַחֵל חֲרַמְשׁ, בְּקַמָּה, תִּחַל לְסַפֵּר, שְׁבַעַת שְׁבַעוֹת .
י וַעֲשִׂיתָ חַג שְׁבַעוֹת, לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ ... יֵאָדָּם וְשִׂמְחַת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ, אֶתָּה וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ, וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ, וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֲלֻמָּנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ--
בַּמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשַׂכֵּן שְׁמוֹ, שָׁם. יב וְזָכַרְתָּ, כִּי-עָבַד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם...

F . Reason for 'manna' according to Moshe Rabeinu in Devarim 8:1-5

ב וְזָכַרְתָּ אֶת-כָּל-הַדֶּרֶךְ, אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה--בְּמִדְבָּר: לִמְעַן עֲנִתְךָ
לְנִסְתָּךְ, לְדַעַת אֶת-אֲשֶׁר בְּלִבְּךָ הִתְשַׁמֵּר מִצְוֹתוֹ-אִסְלָא. ג. וַיַּעֲנֶךָ, וַיִּרְעַבְךָ, וַיֹּאכְלֶךָ
אֶת הַמָּן אֲשֶׁר לֹא-יִדְעָתָּה, וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ: לִמְעַן הוֹדִיעָךָ, כִּי לֹא עַל-הַלֶּחֶם לָבְדוּ יְחִיָּה
הָאָדָם..
ה וַיִּדְעָתָּה, עִם-לִבְבְּךָ: כִּי, כַּאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת-בְּנוֹ, ה' אֱלֹהֶיךָ מִיִּסְרֶךָ .

G. The mitzvah of Hakhel in Devarim 31:10/ to relive Matan Torah

ל"א. י. וַיֵּצֵא מֹשֶׁה, אוֹתָם לֵאמֹר: מִקֵּץ שִׁבְעַת שָׁנִים, בְּמַעַד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה--בְּחַג הַסְּכוּת.
. יב הַקְהֵל אֶת-הָעָם, הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטּוֹף, וְגֵרְךָ, אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ--לִמְעַן יִשְׁמְעוּ
וְלִמְעַן יִלְמְדוּ, וַיִּרְאוּ אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם, וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, אֶת-כָּל-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת....

H. The shemitta cycle in Vayikra 25:1-6 - Preparation for Hakhel:

ויקרא פרק כה א וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה, בְּהַר סִינַי לֵאמֹר.... ג שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךָ...
ד וּבַשְּׁנָה הַשְּׁבִיעִת, שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ--שַׁבַּת, לַיהוָה: שְׂדֶךָ לֹא תִזְרַע, וְכִרְמְךָ
לֹא תִזְמַר..
ו וְהִיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם, לְאֹכְלָהּ--לָךְ וְלַעֲבָדְךָ וְלָאִמְתְּךָ וְלַשְׂכִּירְךָ וְלַתּוֹשְׁבֶךָ...